

ПРИКАЗ

09.12.2019

БОЕРЫҚ

№

249-П

Татарстан Республикасы, Апас районы, Кабыккүпер авылы, Школьная урамы, 21 йорт адресы буенча урнашкан «Земский мектәп бинасы, 1897 ел» ачыкланган мәдәни мирас объектын «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына «Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында керту һәм мәдәни мирас объекты территориясеннән файдалану предметын, чикләрен һәм режимнарын раслау турында

“Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында” 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, “Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында” 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 10 июнендәге 393 номерлы “Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын яисә жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын керту турында каар кабул иту тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында”гы 393 номерлы каары, 2018 елның 20 сентябрендәге дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай нәтиҗәсе нигезендә **боерам**:

1. Татарстан Республикасы, Апас районы, Кабыккүпер авылы, Школьная урамы, 21 йорт адресы буенча урнашкан «Земский мектәп бинасы, 1897 ел» ачыкланган мәдәни мирас объектын «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына

«Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятendәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертергә.

2. «Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятendәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга (1 күшымта).

3. «Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятendәге мәдәни мирас объекты территориясеннән файдалану режимын расларга (2 нче күшымта).

4. «Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятendәге мәдәни мирас объектының сак предметын расларга (3 күшымта).

5. Бу боерыкның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

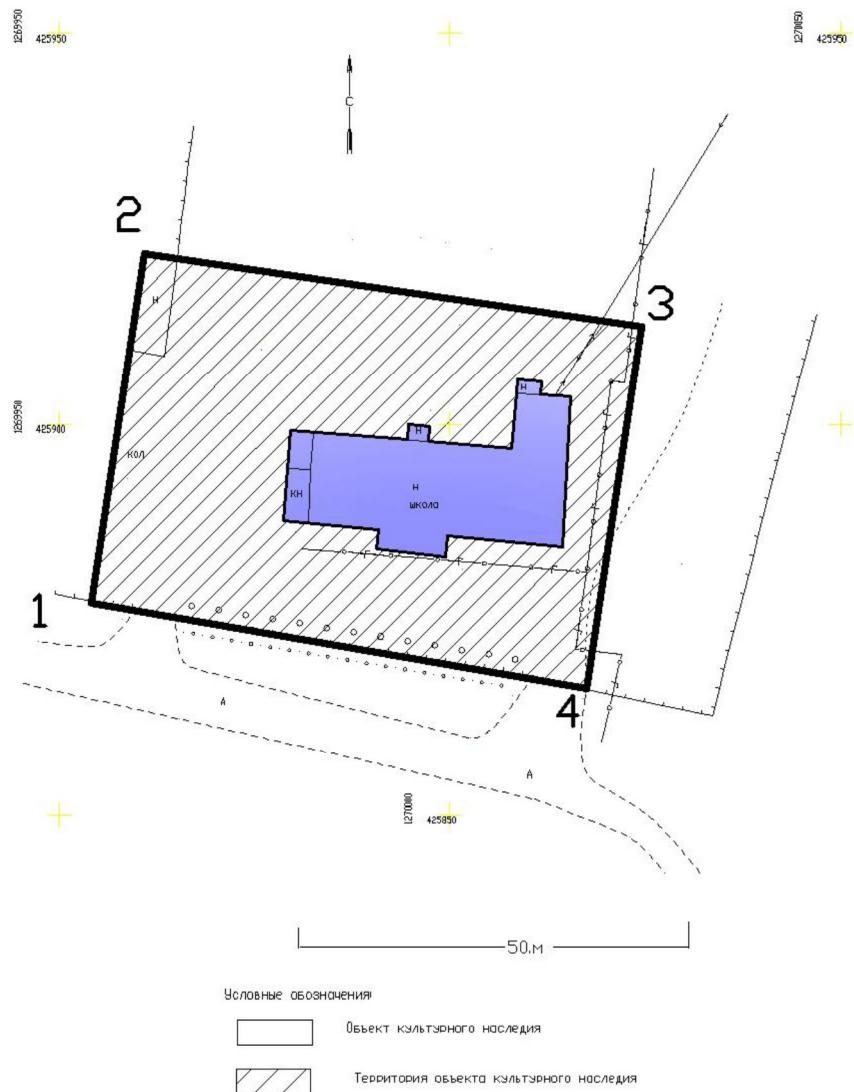
Рәис

И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы мәдәни мирас
объектларын саклау комитетының
«09» 12.2019 № 249-П
боерыгына 1_нче күшымта

**«Земский мектеп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясе чикләре**

**«Земский мектеп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясе чикләренең картасы (схемасы)**

1 – «№» территориянең характерлы (борылыш) чиге

**«Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясе чикләренең **борылыш нокталары таблицасы****

№	МСК 16 координаталар системасы		Нокталарның WGS–84 системасындағы координаталары	
	X	Y	Төньяк кинделек	Көнчыгыш озынлық
1	425877.19	1269954.08	55°20'24,02813"	48°33'35,33793"
2	425921.89	1269960.91	55°20'25,47499"	48°33'35,70818"
3	425912.49	1270024.55	55°20'25,18502"	48°33'39,32233"
4	425866.30	1270017.54	55°20'23,68994"	48°33'38,94240"

**«Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясе чикләренең **тасвирламасы****

«Земский мектәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориие чикләренең **түбәндәгечә уза:**

көньяк-көнбатыш өлең: дәүләт күчесиз мәлкәт кадастрында булган жир кишәрлегенең параллель чиге (1-2 борылыш нокталары);

төньяк-көнбатыш өлең: дәүләт кадастрында булган жир кишәрлеге чигенә параллель рәвештә төньяк-көнбатыш юнәлештә (2-3 борылыш нокталары);

төньяк-көнчыгыш өлең: дәүләт күчесиз мәлкәт кадастрында булган жир кишәрлегенең көньяк-көнчыгыш юнәлештә урнашкан чикләре белән параллель рәвештә поселок юлына чыга (3-4 борылыш нокталары);

көньяк-көнчыгыш өлең: поселок юлы буйлап дәүләт күчесиз милек кадастрында булган жир кишәрлегенең көньяк-көнбатыш юнәлештәгә чиге белән параллель рәвештә (4-1 борылыш нокталары).

Татарстан Республикасы мәдәни мирас
объектларын саклау комитетының
«09» 12.2019 № 249-П
боерыгына 2_нче күшымта

**«Земский мәктәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясеннән файдалану режимы**

«Земский мәктәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **рөхсәт ителә:**

- мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкару, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалануга яраклаштыру;

- мәдәни мирас объектының сакланышын тәэмин итү таләпләрене карши килмәгән һәм мәдәни мирас объектының заманча шартларда эшләвен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хужалық эшчәнлеген алыш бару;

- мәдәни мирас объектларыннан сак предметы булган үзенчәлекләрен үзгәртмичә, функциональ файдалануның төрләре нигезендә заманча файдалану өчен файдалану һәм аларны урнаштыру;

- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алыш, мәдәни мирас объектының бөтенлеген боза торган корылмаларны һәм объектларны, шулай ук вакытлы объектларны жимерү;

- гамәлдәге инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, жылылык белән тәэмин итү, газ, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) капиталь ремонтлау, шулай ук башкарыла торган эшләр (шул исәптән динамик йогынты) мәдәни мирас объектына йогынты ясамау шарты белән инженерлык инфраструктурасының яңа объектларын жир асты юлы белән салу;

- мәдәни мирас объектын саклап калуга, алардан файдалануга һәм аларны популярлаштыруга юнәлдерелгән территорияне төзекләндерү:

- мәйданчыкларны, алымнарны һәм машина юлларын түшәүдә традицион материаллар (кирпеч, таш, гранит һәм башка табигый материаллар, шулай ук табигый материалларны имитацияләүче материаллар) куллану;

- тарихи мохит элементлары характеристикаларына җавап бирә торган аерым урнаштырылган яктырту җиһазларын куллану;

- яшелләндерү: кисүне санлаштыра торган кыйммәтле агач токымнарын саклап калу, яшелләндерүнен яңа элементларын утырту;

- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура ансамбль мөнәсәбәтендә (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алыш, аларны торғызу өчен кирәклө җитәрлек фәнни мәгълүматлар булган очракта, биналарны,

корылмаларны, корылмаларны, кече архитектура формаларын, коймаларны, капкаларны) югалган тарихи элементларны торгызыу;

- мәдәни мирас объектының төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- эшчәнлек профиле турында мәгълүматны қулланучылар игътибарына житкерү өчен билгеләнгән тышкы реклама чарапарын урнаштыру, оешманың фирма атамасы, аның урнашкан урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәве турында һәм аны теркәгән органның исеме законнар нигезендә. Тышкы реклама чарапарының биеклеге фриз биеклегеннән 2/3 дән артмаска тиеш, катлар тәрәзәләре арасында теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган урын;

- арка тәрәзәләре булганда, катлар тәрәзәләре арасында урнашкан конструкцияләрнең биеклеге $\frac{1}{2}$ ка кадәр кими. Мәгълүмати конструкцияләрнең киңлеге, декоратив-сәнгать панноларыннан тыш, теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган простенка киңлегеннән 2/3 дән артмаска тиеш.

Югарыда атап үтелгән барлық эшләр мәдәни мирас объектларын саклау эшләрен башкаруга мәдәни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән язмача рөхсәт нигезендә, мәдәни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы белән килештерелгән мәдәни мирас объектларын саклау буенча проект документациясен әзерләү һәм эшләр башкару йөкләмәсе, шулай ук дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай бәяләмәсе булган проект документациясе нигезендә һәм курсәтелгән эшләрне башкаруны тиешле мәдәни мирас объектларын саклауның тиешле органы тарафыннан тикшереп тору шарты белән башкарыла.

«Земский мәктәп бинасы, 1897 ел» төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты терриориясе чикләрендә түбәндәгеләр **тыела:**

- мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу эшләреннән, шулай ук «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алыш, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу эшләреннән тыш, жир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- капитал төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл терриориясендә булган капитал төзелеш объектларының күләм-киңлек характеристикаларын арттыру, шулай ук жир төзелеше эшләрен, жир, төзелеш, хужалык эшләрен проектлау, башкару һәм мәдәни мирас объектын һәм аның саклау предметын саклап калуга һәм жайлыштыруга бәйле булмаган башка эшләр башкару;

- кондиционерларның мәдәни мирас объектының фасадларында һәм түбәсендә, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык жиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чарапарын урнаштыру;

- жир өсте ысулы белән инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэммин итү, канализация, жылылык белән тәэммин итү, газ белән тәэммин итү, электр белән тәэммин итү, телефонлаштыру h.b.) үткәрү;

- киосклар, павильоннар, лапаслар, кече архитектура формалары урнаштыру, югалганнарны торгызудан тыш;
- динамик йөклөнеш тудыручы технологиялэрне (басым ясау, матбуғат, чүкек h.b. кебек машиналарны қуллану, кривошиппо-шатунлы механизмнар, чүкечлөр һәм бәрмә хәрәкәтле башка механизмнарын қуллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешләрдә күпсанлы машиналарны беръюлы қуллану;
- мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;
- санитар кисуләрдән тыш, агачларның қыйммәтле токымнарын кису.

Татарстан Республикасы мәдәни мирас
объектларын саклау комитетының
«09» 12.2019 № 249-П
боерыгына Знче күшымта

Татарстан Республикасы, Апас районы, Кабыккүпер авылы, Школьная урамы, 21 йорт адресы буенча урнашкан «Земский мәктәп бинасы, 1897 ел» тәбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының **сак предметы**

1. Бинаның урыны һәм шәһәр төзелеше характеристикалары һәм тарихи төзелешнен (участок үзәгендә юл буенда урнашкан) композиция-планлаштыру структурасында аның роле, барлыкка килгән чикләрдә йорт биләмәләре территориясе.

2. XIX гасырның өчтән бере - XX гасырның баштагы уку йорты буларак бинаның типологик характеристикасы үзенчәлекләре һәм стилистик характеристикасы - агач архитектурага карата, эклектика стилендәге бина.

3. Гимнастика залының төп күләмнән һәм аннан соң төзелгән корылмасыннан торучы бер катлы Г-образлы бинаның күләм-киңлек композициясе, никахлашучы кәрниз буенча биеклек тамгалары, 1897 елда түбә тимере, бинаның гомуми силуэты.

4. Фасадларның композицион чишелеши, пропорцияләре һәм архитектур бизәлеше в. XX. в. (тышча - тәрәзә тәбе киштәсендәге һәм аннан түбәнрәк горизонталь калёванның тышчасы), шул исәптән урынның урыны, үлчәме, рәвеше һәм бизәлеше тәрәзә (кисken йөзлекле турыпочмаклы) һәм ишек (турыпочмаклы) уемнары.

5. Материал (калдыксыз һәм тәс белән тышланган төп күләм һәм кирпеч мичтә калдыксыз киселгән гимнастик зал, такта белән тышланган), һәм эшләнмәнең XX гасырның 1 нче яртысындагы рәвешендә.

6. Фасадларның XX гасырның 1 нче яртысынданы бизәлеше.

7. Түбәнең конструкциясе һәм конструктив чишелеши, биеклек тамгалары, материал (корыч) һәм өслекнен характеристеры (фальец түбә) XX гасырның беренче яртысына.

8. Ябылу конструкцияләре - төп һәм икенче дәрәжәдәге балкаларда яссы агач түшәмнәр.

9. Озын һәм аркылы стеналар, киртәләр һәм киртәләр чикләрендә интерьерларның киңлек-планировка структурасы.

10. Кисken декорны башкару формасы, материалы һәм характеристы - тәрәзә йөзлекләре, фриз, Подзорлы карниз, фронтоннарны тутыру.

11. Тәрәзә уемнары тутырылышының тип, материалы, характеристы һәм пропорциясе, формасы, үлчәме һәм профиле.

12. Идән һәм түшәм өслегенең аны һәм характеристы (такта).

13. Эчке яктылык уемнарының урыны һәм формасы.

14. Бинага керү алдыннан ике капкалы агач капканың урыны, формасы һәм эшләнеше.